

TVRDOŠÍN

ORGÁN MsV KSS a MsNV **JÚN 1988**

Prvý júnový deň je už tradične spojený so sviatkom nášho mladého pokolenia - s Medzinárodným dňom detí. Všetci dobre vieme, akú príchut' má pre naše deti. Celé nedeľné sa tešia na najrôznejšie a atraktívne podujatia, ktoré sa odlišujú od tých bežných, všedných po celý rok. Súťažiaci v maľovaní

na chodníku, alebo v jedení lekvárových koláčov, v športových hrách... Očká sa im rozžiaria radosťou, keď z rúk svojich súdružiek učiteliek preberú drobné odmeny a nemôžu sa dočkať okamihu, kedy oznámi svojim rodičom "-Vidíš mama, otec, vidíš, dnes je náš sviatok".

Medzinárodný deň detí je vhodnou príležitosťou hodnotiť výsledky dosiahnuté v prospech našich detí, no aj podnetom na posilnenie nášho odhodlania osobne sa angažovať na zlepšenie konkrétnych každodenných životných podmienok. Je aktuálne zamýš

ľať sa nad možnosťami urobiť optimum v záujme dieťaťa - vytvárať mu vládne, útulné prostredie, kde by sa okrem zaujímavého poučenia denne stretalo s porozumením, trpezlivosťou, láskou a pohodou.

Tento deň je príležitosťou aj pre rodičov na za-

VŠETKO PRE NAŠE DETI

myslenie sa nad tým, či dávajú svojim deťom skutočne všetko, čo potrebujú. Denne ich zahrňame najrôznejšími materiálnymi prostriedkami, no v ustavičnom zhone za nimi akosi zabúdame rovnako štedro poskytovať tie najprostejšie ľudské hodnoty - svoj čas, trpezlivosť, svoju aktívnu lásku a účasť na ich živote. Dnešné deti majú oveľa viac vedomostí ako deti pred tridsiatimi, štyridsiatimi rokmi. Sú informovanejšie, ich záujmy sú všestrannejšie a hlbšie. Sú dobrými pozorovateľmi a postupne vsávajú do seba naše názory a spôsoby. Vy-

chovávame ich každým svojim slovom i vzťahom k práci. Stále platí výrok J. A. KOMENSKÉHO: "Chyby prvej výchovy nás sprevádzajú po celý život. Preto najprednejšia stráž ľudského pokolenia je pri kolíske."

Áno, od kolisky sa začína najdôležitejšia výchova

človeka, výchova citová. Úcta k rodičom a k

dospelým vôbec, cit pre prírodu a jej krásu, ohľaduplnosť ku všetkému živému na tejto zemi. Byť dobrým jeden k druhému, to je ako podávať si navzájom chlieb, keď sme hladní a vodu, keď sme smädní.

Orientácia na tieto hodnoty neprináša okamžité výsledky. Vyžaduje veľa trpezlivosti, obetavosti a dobrej práce.

Zúročuje sa však v úrovni osobnostného rozvoja našich detí na prospech celej spoločnosti. *Olga Ficeková*

JÚN - Mesiac poľovníctva

Každý kultúrny človek a najmä poľovník, by mal svoj vzťah k prírode prehodnotiť a vytvárať svojou činnosťou podmienky pre udržanie a zachovanie fauny a flory pre nás a budúce generácie. Prudký rozvoj vedeckotechnickej revolúcie uľahčuje spôsob života a zabezpečuje hojnosť hmotných statkov pre život, ale na druhej strane negatívne vplyva na okolité prostredie a prírodu, čím zhoršuje a ohrozuje ekologický systém, ktorý je ...
/pokračovanie na 2. strane/

dokončenie z 1. strany

... neodmysliteľný pre život človeka.

Poslaním poľovníctva je ochrana, chov a selekcia poľovnej zveri, čím sa vedome udržujú jej optimálne stavy. Viac ako inokedy musí poľovník a ochranca prírody v júni vynaložiť úsilie na ochranu života mláďat srstnatej a pernatej zveri, na ktoré číha nebezpečenstvo škodcov, poľnohospodárskej činnosti a veľakrát bezohľadná, vandalská činnosť mládeže, ale aj dospelých ľudí. Vyberanie vajec a mláďat z hniezd, prenasledovanie mláďat voľne pobehujúcimi psami a mačkami negatívne pôsobí na rozmnožovanie a udržanie zveri v daných lokalitách. Milovníkom prírody, ktorí do nej chodia nazbierať duševné sily po celotýždňovej práci sa veľakrát naskytne smutný pohľad na prírodu, či už úmyselne, alebo neodborným zásahom lesníkov a poľnohospodárov devastovaných. Zberateľia lesných plodov svojou "inváziou" priamo zasahujú do života srnčej zveri, ktorá sa musí odťahovať do odľahlých kútov, kde nie je vyrušovaná prítomnosťou človeka. Jedine vyrovnaný a citlivý vzťah človeka k prírode umožní zachovať ekosystém, ktorého súčasťou sme aj my - ľudia - vrchol vývoja sveta civilizovaného.

Snažme sa o to, aby si príroda a človek boli vo vzájomnej symbióze čo najviac prospešni v záujme udržania a zachovania ekosystému pre ďalšie generácie.

Ing. Peter Dulovič

OBVODNÝ AKTÍV PS VB

V piatok 22.4.1988 sa v sále Mestského kultúrneho strediska v Tvrdošíne-Medvedzí konal obvodný aktív PS VB pri OO VB Tvrdošín. Boli naň pozvaní aj všetci predsedovia NV zo služobného obvodu. Za OS ZNB Dolný Kubín sa aktívu zúčastnil náčelník odboru VB kpt. JUDr. Milan Novotný. V hodnotiacej správe náčelník VB Tvrdošín kpt. Ján Páleš hodnotil podiel jednotlivcov ako aj jednotiek PS VB na výsledkoch práce za r.1987 a ich socialistickú súťaž za rok 1987. Na prvom mieste aj v rámci OS ZNB Dolný Kubín sa umiestnila jednotka PS VB Tvrdošín - Medvedzie. Na druhom mieste - jednotka PS VB Tvrdošín-mesto a ako tretia skončila jednotka PS VB Nižná nad Oravou. Najlepším jednotlivcom a jednotkám boli udelené medaily, peňažné odmeny a čestné uznania. Medailu za službu PS VB udelil minister vnútra SSR A. Šangalovi, vedúcemu jednotky PS VB

Oravský Biely Potok. Čestný odznak PS VB bol udelený A. Sul'ovi a M. Valkovi. Odznak Vzorný člen PS VB bol udelený Š. Klimčíkovi a P. Müllerovi. Čestné uznanie obdržala jednotka PS VB Tvrdošín-Medvedzie za sústavnú aktivitu a dosahovanie dobrých výsledkov pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva PS VB. V diskusii vystúpilo 12 členov PS VB a hostí. Za MaNV v diskusii vystúpil tajomník Pavol Koňuch, ktorý poďakoval členom PS VB za prácu pri zabezpečovaní verejného poriadku.

Npor. Jaroslav Kajko

Vysadili celý les

Na základe výzvy OV KSS a NF a pokynov ONV-odboru škola k zabezpečeniu súťaže "Za zdravé životné prostredie" Materská škola v Tvrdošíne a III. MŠ Medvedzie zorganizovali pod vedením s. Chromka z LS Námestovo dňa 14.5. 1988 brigádu pri sadení stromčekov, na ktorej sa zúčastnilo z MŠ Tvrdošín 10 pracovníčok a 44 rodičov, z III. MŠ Medvedzie 2 pracovníčky a 7 rodičov.

Brigáda sa vydarila, spoločne sme vysadili 5000 stromčekov. Touto cestou by sme chceli poďakovať rodičom, ktorí si splnili nielen občiansku povinnosť ale podali aj dôkaz o dobrej spolupráci rodiny a školy.

Financie získané z brigády využijeme na spoločný výlet detí s rodičmi, na ktorý sa už teraz veľmi tešíme.

Ol'ga Ficeková

TVRDOŠÍNSKE pamiatky

/pokračov. z minul. čísla/
... a žilo 1818 obyvateľov. V mestečku žil koncom 19. stor. tolstojovský spisovateľ Albert Škarvan, ktorý začiatkom 20. stor. bol jedným z našich najväčších antimilitaristov. Podľa sčítania obyvateľstva bolo v Tvrdošínach v r. 1930 322 domov a 1622 obyvateľov.

Miestna časť KRÁSNA HORKA.

Na pravom brehu rieky Orava v Oravskej vrchovine, 575 m nad morom, južne od mestečka Tvrdošín, leží bývalá obec Krásna Hôrka. Znakom obce bol kopec, na ktorom je nádoba v podobe kalicha a dve líšky. V chotári obce bol nájdený hromadný nález bronzov z mladšej doby bronzovej. Obec vznikla ako časť obce Nižná, ktorá v tom čase bola nazývaná Nižný Tvrdošín. Prvá písomná správa je z r. 1920. Obec tvorili väčšinou reľníci a v r. 1640 sa spomína, že v obci žije niekoľko reľníkov. Boli to obuvníci,

kovári a jeden čižmár. V 18. stor. mnohí obyvatelia z obce pre neúrodu odišli na "Dolnú zem". Koncom storočia sa pomery vylepšili a miestni obyvatelia si v roku 1778 postavili zvonnicu s kaplnkou. V 19. stor. sa obyvatelia zaoberali okrem roľníctva i výrobou plátna. V obci v roku 1828 žilo 799 obyvateľov a bolo tu 137 domov a jeden mlyn. V r. 1930 žilo už len 550 obyvateľov a bolo len 116 domov. Mnohí obyvatelia sa koncom 19. a začiatkom 20. stor. vysťahovali do cudziny. V obci sa narodil hrdina SNP Ľudovít Kukorelli, kedy v obci vyučoval jeho otec. Obec bola oslobodená Sovietskou armádou 3. marca 1945.

Miestna časť MEDVEDZIE.

Západne od mestečka Tvrdošín v Oravskej vrchovine, v doline pri pravom brehu Oravy, 590 m nad morom, leží malá obec Medvedzie. V chotári bývalej obce bol nájdený bronzový poklad z mlad-

šej doby bronzovej. Dejiny obce sú spojené s dejinami zemanskej rodiny Medveckých od začiatku 14. stor. V 18. stor., v roku 1778, len v samotnom Medvedzí žilo 36 zemanských rodín Medveckých. Obyvatelmi boli zväčša celkom hospodári a úradníci bývalého oravského panstva, alebo zamestnanci v blízkom mestečku Tvrdošín. V roku 1828 tu bolo 50 domov a žilo 252 obyvateľov. V roku 1837 sa spomína v obci mlyn a garbiareň. V roku 1930 bolo tu 58 domov a žilo 251 obyvateľov. Z obce pochádzajú významné osobnosti verejného a kultúrneho života, ako napr. univerzitný profesor a spisovateľ Fridrich Medvecký /Bárenbach/ a iní. V miestnej časti žila a pracovala národná umelkyňa akademická maliarka Mária Medvecká. Obec bola oslobodená Sovietskou armádou 3. marca 1945.

P a m i a t k y:

H./ PAMATNÉ MIESTO SNP...
/pokračov. v budúcom čísle/

MEDAILÓNIKY Z DEJÍN TVRDOŠÍNA

RICHTÁRI MESTA TVRDOŠÍNA

27 Slovenské mestá sa riadili nemeckým právom norimberským, alebo magdeburgským. Väčšina miest na Slovensku uplatňovala severonemecké saské a či magdeburgské právo. Tie to mestá mali dedičného richtára, alebo šoltýsa. Tak to bolo s Trstenou. Niektoré mestá južného a západného Slovenska riadili sa juhonemeckým právom norimberským. Medzi ne patrili aj Tvrdošín. Tieto mestá si každoročne volili richtára, ktorý mal nielen administratívnu, ale aj súdnu právomoc. Latinsky sa volal "iudex", čiže sudca. Mal pri sebe poradný zbor dvanástich prísazných.

Všimnime si mená tých najstarších richtárov mesta Tvrdošína:

1437 Michal, syn Benedikta, 1470 Gregor. 1520 Jakub Berien, 1575 Juraj Greňo, 1576 Javorek Beňo, 1577 Ondrák Urban, 1587 Peter Kršák, 1589 - 1591 Javorek Beňo. 1607 Matej Rekeš, 1609 Ondrej Tomanových, 1610 Dzúrik Šťastný /Felix?/, 1612 - 1614 Matej Rokoš, 1616 Ondrej Kršák, 1621 Krištof Dzúrik, 1622 Matej Grš, 1623 Samuel Dianiška, 1624 Ondrej Kršák, 1625 - 1626 Samuel Samuel Dianiška, 1626 Juraj Kubančík, 1627 - 1628 Samuel Dianiška, 1629 Krištof Dzúrik, 1629 - 1630 Samuel Dianiška, 1631 Štefan Dzúrik, 1631 Michal Kusko, 1632 Juraj Kubán, 1633 Ondrej Kršák, 1634 Štefan Dzúrik, 1635-1636 Samuel Dianiška, 1639 - 1642 Samuel Dianiška, 1642 Ján Greňo, 1643 - 1646 Samuel Dianiška, 1648 - 1649 Ján Greňo, 1649 - 1650 Samuel Dianiška, 1656 Ondrej Dzúrik, 1657 Juraj Kusko, 1658 Jane Holub, 1659 Matej Kusko, 1660 Jakub Kusko, 1661 Jane Holub, 1662 Ondrej Dzúrik ml, 1663 Matej Duša, 1669 Juro Rokoš, 1670 Martin Javorek, 1671 Ondrej Svrček, 1676 - 1677 Jane Kršák, 1686 Ondrej Dzúrik, 1687 Matej Rokošini, 1688 Martin Javorek, 1688 Matej Chabenec, 1689 Ján Kubánik, 1690 Matej Chabenec, 1691 Juraj Kuča ináč Kupec, 1695 Ján Kubánik, 1696-1697 Ján Galas...

/pokračov. v budúcom čísle/

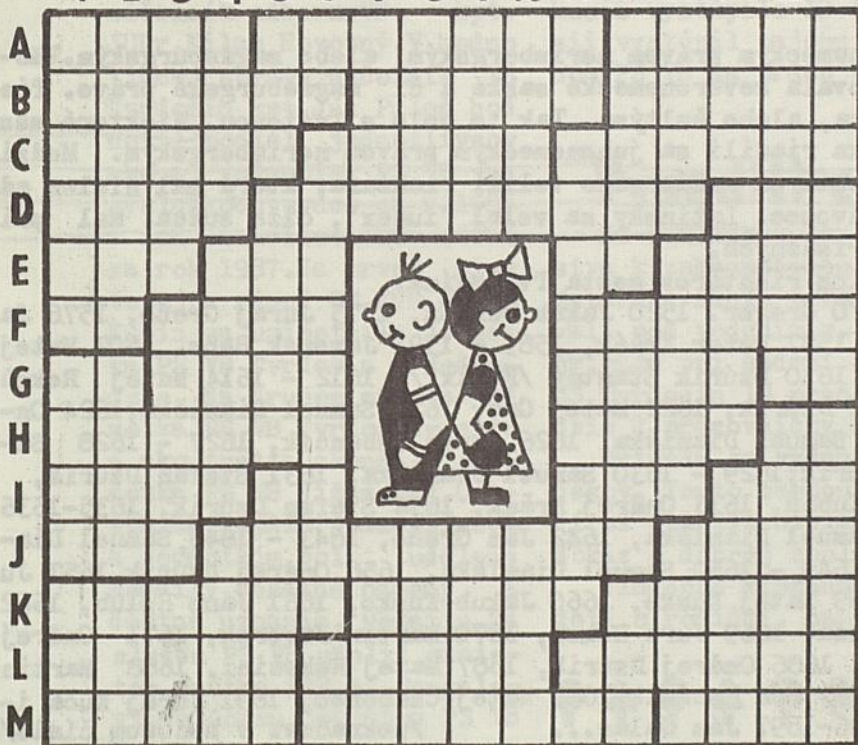
NAŠA KRÍŽOVKA

VODOROVNE: A. Muskula-nevypomáha-obliekla. -B. Kraj mi no mesta-spolu, vedno-stupeň písma /typ./ -C. Indický spisovateľ-umelecký druh-turistické hotely pre motoris- tev. -D. KONIEC TAJNIČKY-riadielia-telocvičná poloha. -E. Mesto v Kamerune-máčkovitá šelma-značka tantalu-ja zere v Etiópii. -F. Popevok-rôsolové cukríky- pracovný odev. -G. Koncovka zdobnelín-tvorca epických diel-máď -kiloampér. -H. Rozpušť pri vysokej teplote-tlačová a- gentúra Iraku-2. ČASŤ TAJNIČKY. -I. Zaokrúhlená- česká predložka-spedok nádeby-Strojno-tractorová stanica.-J. Cudzia skratka čísla-neutvárala-hovädzí dobytok,po čes- ky. -K. Časti karesérií áut-patriace Edovi-Chateaubrián- dová poviedka. -L. Ťažký kov-dookola-legendárny ruský pilot. -M. Rúcho sudcov-farebné vypracovanie-strela.

ZVISLE: 1. Zviazal, po česky-francúzsku rieka- sloven- ský prozaik. -2. Nálepka-český herec-krídlo /odb./ -3. Belgický spevák-berla-polovica. -4. Šnúra, po anglic- ky-rozleptáva-opak starej. -5. Americké mužské meno - rozdeľujú-značka traktorov. -6. Skratka strany Cypru- 3. ČASŤ TAJNIČKY -označenie lietadiel ČSSR. -7. Kniha poverčivých-príklop nádeby. -8. Jelenice-značka zubnej vody. -9. Urieknutie /kniž./-značka čistiacoho pros- triedku. -10. Vtip-mužské meno. -11. Ruská predložka -nešikovný človek /expr./-podradovacia spojka. -12.Zás- tita, ochrana-bulharské prímorské stredisko-čin.13.ZA- ČIATOK TAJNIČKY /jej pokračovanie tvorí myšlienka Ma- xima Gorkého/-výhra, šťastie /pren./-filmová hviezda. -14. Časť štvorylky-pripravujú varením-kameň. -15.Lial po česky-onak-bočná os rastliny. -16. Rieka v ZSSR-pi- la-základný zákon štátu.

Pomôcky: C. Ánand. -E. Ato. -J. NRO. -1. Iron. -4. Li- ne. -14. Ete. -16. Aty.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

BREZA

NA NAŠOM DVORE
V TICHEJ POKORE
VYRÁSTLA BREZA BIELA.
NA JEJ KONÁRI
VŽDYCKY O JARI
ŠKORCOVA PIESEŇ ZNELA.

DOMČEK DOŠŤENÝ,
SKRYTÝ V ZELENÍ,
VETRÍKOM KOLÍSANÝ,
VTÁČIU POSTIEĽKU,
SKROMNÚ, NEVEĽKÚ
POD SVOJOU STRIEŠKOU CHRÁNIL.

KEĎ SVITLO RÁNO,
SKONČIL SA SPÁNOK,
POBLEDLI HVIEZDY MNOHÉ:
UŽ ŠKOREC PIESŇOU
- PIESŇOU ČUDESNOU -
VÍTAL DEŇ NA OBLOHE.

PODVEČER ZASE
V ŠKORCOVOM HLASE
ROZLÚČKA ZNELA TKLIVÁ.
KEĎ ZMLKNU TÓNY
A DEŇ SA SKLONÍ,
SLADKO SA BRIEZKE SNÍVA.

NO PRIŠLA JESEŇ,
DOZNELA PIESEŇ.
SPEVNÁ VTAČ ODLETELA.
PADALO LÍSTIE
CEZ TIE DNI HMLISTÉ:
A BREZA OSIRELA.

KEĎ ZIMA KRUTÁ
DYCH ZEME SPŮTA,
KEĎ ZLIETNE SNEŽNÁ VLOČKA:
SNEHOM ODIATA,
V SPÁNKU ZAKLIATA
NOVÝ JAR BREZA DOČKÁ.

P.

VÝHERCA

Tajnička krížovky z mi-
nulého čísla znie:

"ZDRAVÍME SLÁVNE MÁJOVÉ
DNI".

Knihu posielame Dominikovi
Machovcovi, Medvedzie 14521.

Text tajničky z júnových
novín pošlite do 25.6.1988
na adresu: Mestské kultúrne
stredisko-sídl. Medvedzie,
027 44 Tvrdošín.

Vyžrebovaného výhercu odme-
níme knihou.

Medzi mladými ľuďmi je z pohľadu záujmovej činnosti veľa takých oblastí, ktoré sa na prvý pohľad nesto- tožňujú s ich budúcim povoláním, na ktoré sa pripravujú. V Strednej priemyselnej škole v Tvrdošine je to práca mladých dievčat v dorastovej skupine Československého červeného kríža. Je

Dobrovolné zdravotné sestry z S P Š

to skupina početná, z ktorej radov každoročne vychádza v priemere 60 dievčat s kvalifikáciou dobrovolných zdravotných sestier. Členstvo v dorastovej skupine ČSČK je neformálne. Čas tu strávený je plánovite vyplňovaný odbornou prípravou a prácou, ktorej poslaním je pripraviť mladé dievčatá pre veľmi potrebnú činnosť medzi našimi občanmi od poskytnutia prvej pomoci po pomoc v bezvládnosti. Počas polročnej prípravy absolvujú špecializo-

vané prednášky, besedy, predmietanie odbornou - náučných filmov, praktické ukážky a cvičenia, návštevy prestárlych spoluobčanov a poskytovanie im pomoci pri nákupech, domácich prácach a podobne. Tiež osvetová činnosť, nábor dobrovolných darcov krvi, zber surovín,

nických otázkach, tiež otázkach psychologických a právnych. Sú to naši externí spolupracovníci: MUDr. Rašková, MUDr. Mikolášiková, MUDr. Mikolášik, doktorka psychológie Filková a zástupcovia Okresného súdu v Dolnom Kubíne spolu s pracovníkmi ZNB Tvrdošín. Uvedení pracovníci prednášajú a besedujú so žiakmi na vy-

sokej profesionálnej úrovni s pedagogickým taktom a dôverou. Každoročne sa mladí ľudia, či už dievčatá alebo chlapci na toto zamestnanie tešia. Obohatí to ich obzor o poznatky, ktoré sú pre nich temer nedostupné inými cestami. Tak sa medzi našich občanov do miest a dedín, na pracoviská dostávajú mladé dobrovolné zdravotné sestry, ktoré šíria dobré meno Československého červeného kríža ďalej, čím plnia jeho základné ľudské poslanie.

sokej profesionálnej úrovni s pedagogickým taktom a dôverou. Každoročne sa mladí ľudia, či už dievčatá alebo chlapci na toto zamestnanie tešia. Obohatí to ich obzor o poznatky, ktoré sú pre nich temer nedostupné inými cestami. Tak sa medzi našich občanov do miest a dedín, na pracoviská dostávajú mladé dobrovolné zdravotné sestry, ktoré šíria dobré meno Československého červeného kríža ďalej, čím plnia jeho základné ľudské poslanie.

Eva Palková

DETI A DOPRAVNÁ VÝCHOVA V MŠ

Nie je ľahké chrániť zvedavé a neposedné dieťa pred nástrahami ulice, pred nehodami. Je však v moci dospelých obmedziť úrazy. Výchova k dopravnej disciplíne je začlenená aj v programe výchovnej práce materskej školy. Jej cieľom je poskytnúť deťom primerané vedomosti, zručnosti a návyky, schopnosť nebezpečenstvo poznať a predvídať. Často práve rodičia sú zlým príkladom pre deti svojim náhľením sa, dobíháním na autobus a podobne.

V materskej škole sa výchova k dopravnej disciplíne prelína počas celého dňa v hrách, zamestnaniach, pri pobyte vonku. Dôraz kladieme na vypestovanie pozornosti, orientácie v priestore, pohotovosti, obratnosti. Vedeť deti k tomu, aby prakticky uplatňovali základné pravidlá správania sa na ulici, aby na vozovku nevbíehali, aby sa pred prechádzaním cez cestu poobzerali, aby sa zbytočne na vozovke nezdržovali. Dieťa musíme naučiť, aby sa automaticky zastavilo na okraji chodníka, aby nadobudlo prehľad o dopravnej situácii. Rodič pri prechádzaní cez cestu by mal dieťa držať na svojej ľavej strane, pretože dospelý

svojou výškou zakrýva dieťaťu výhľad vľavo a dieťa stráca možnosť vlastnej úvahy. Zásadu "vidieť a byť vidieť" je potrebné za každých okolností uplatňovať. Prvé základy pohotovej a správnej reakcie na zvukové a zrakové signály získavajú deti v triede a v záhrade počas činností, uvádzajúcich dieťa do rôznych dopravných situácií. Deti vedia disciplinované reagovať na pokyny učiteľky, ale v prítomnosti rodičov niekedy menia svoje správanie. Preto rodičov upozorňujeme na nebezpečenstvo hroziace deťom, ktoré nie sú dôsledne vedené k disciplíne. Každé úsilie, ktoré pomôže pri prevencii dopravných nehôd detí a zmiernení ich následkov, možno len privítať. Chránia totiž to najcennejšie čo deti majú - život a zdravie.

M. Balážecová

Ovocné stromy zakvitli toho roku veľmi bohato, ako by si obliekli biele závoje. Aj počasie bolo veľmi dobré, ba aj opelenie by malo byť uspokojujúce. Aby sme dosiahli väčšiu vyrovnanosť plodov musíme priebeh odkvitania sledovať a po odkvitnutí plody popretrhávať. Vždy tam, kde sú najhustejšie a vždy tie najmenšie. V prípade nedostatku vlahy však musíme ovocné stromy zavlažovať,

ZÁHRADKÁROM

pretože inak by značné množstvo plodov zhodilo, čo by znamenalo veľké straty na ovocí. Koncom apríla a začiatkom mája boli veľmi nízke teploty a v noci sa vyskytli aj mrazy, ktoré zatiaľ na ovocných stromoch a bobuľovinách nepoškodili nič. Len vrcholky listov na cesnaku zožltli. Nejde teda o žiadnu hubovitú chorobu, ako sa mnohí nazdávajú. Cesnak je potrebné prihnojiť CERERITOM a skypriť okolo neho pôdu, ktorú starostlivo zbavujeme buriny. Pokiaľ ide o HRDZU RÍBEZLÍ pôvodcom choroby je MECHÚR NATKA VEJMUTKOVÁ—huba parazitujúca, aj keď veľmi zriedkavo, aj na egrešoch. Charakteristickým znakom ochorenia je vytváranie hrdzavohnedých UREDOSPOR na vrchnej strane listov ríbetlí. Sú to kôpky letných výtrusov. Koncom leta sa na spodnej strane listov vytvárajú spočiatku žlté, neskôr hnedé zimné výtrusy—TELIOSPORY. Napadnuté listy žltnú a opadávajú. Po zistení prvých príznakov choroby sa ríbezle postrekujú mednatými alebo organickými fungicídmi KUPRIKOL alebo NOVOZIR. Priebeh choroby zmierňujeme správnou výživou a predchádzame jej pestovaním odolnejších druhov ríbezlí.

K. Hamulák

VIEME, KDE SA HRAJÚ ?

Na všetkých typoch škôl sa dnes kladie veľký dôraz na výchovu detí. Či už je to vo výchovnom procese, alebo mimoškolskej práci. Na deti musíme však kladne pôsobiť aj vo voľných chvíľach hry. Vieme, kde sa nám deti hrajú v poobedných hodinách? Deti sa nezajú kde hrať, je tu málo ihrísk, ktoré by slúžili svojmu účelu. Napríklad veľa detí navštevuje záhrady materských škôl. Preliezajú ploty, ničia pletivo. Každoročne vysádzame množstvo stromkov, ktoré sa nestačia ani spamätať a už sú pošliapané. V našej MŠ sme urobili preliezky, vláčik z drevených prúvkov. Preliezky nie sú ešte dokončené a bojíme sa, že pred ich dokončením budú úplne zničené. Keď sa tam hrajú, nech sa hrajú, ale nech neničia spoločne nadobudnutý majetok. Preto vyzývame rodičov detí najmä zo sídliska Medvedzie, aby na ne lepšie dohliadli, alebo im aspoň dohovorili pred odchodom z domu, a tým predišli zbytočným škodám.

Chráňme si okolie, nech máme všade čisto a pekne. Nakoniec chceme poďakovať SOU-L a všetkým ochotným rodičom i učiteľkám za peknú a hlavne užitočnú brigádu. M. P.

* SPOLOČENSKÁ RUBRIKA *

V MÁJI SA NARODILI:

Martin Kluka, Jana Medvecká, Matúš Kršák, Rastislav Pekný, Jana Regulová, Alena Zubrčická, Lukáš Kubala, Peter Škumát, Jana Geššayová, Mária Galambošová, Marián Trsteniský, Filip Paulíny, Monika Gibaščíková, Michaela Škumátová, Gabriela Kul'kovská, Petronela Lacková, Radka Kováčiková

50. VÝROČIE SOBÁŠA:

J. Belopotočan—A. rod. Orčová

25. VÝROČIE SOBÁŠA:

A. Domiňák — M. rod. Nemčeková
R. Stroka — M. rod. Iskrová

VÝROČIA:

Marta Kormaňáková—40 rokov
Ján Kepšta —60 rokov

SOBÁŠE UZAVRETÉ V MÁJI:

Ľ. Prokop—M. Feniková
A. Šiškovič—E. Kováčová
J. Brčák—J. Babiarová
J. Pisančin—Z. Letrichová
M. Šulek—Ing. J. Klimčíková
V. Knaperek—H. Mišincová
Ľ. Kohavec—J. Feriancová
P. Donath—M. Feriancová
M. Tomášek—M. Hofrejšová

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV:

Júlia Mensárová—95 ročná
Emília Arvayová—83 ročná
Žofia Tropekova—80 ročná
Žofia Medvecká—80 ročná
Milan Kopta —43 ročný
Ján Kuník —63 ročný
Jozef Murín —39 ročný
Peter Gazdík —20 ročný
Jozef Solík —30 ročný

Výsledky súťaží OPBV

Vo štvrtok 12.5.1988 usporiadala SPŠ Okresný pretek brannej všestrannosti, ktorého sa zúčastnilo 12 družstiev chlapcov a dievčat. V rámci súťaže plnili družstvá B disciplín na 6 km trati—chlapci a dievčatá na 4 km trati.

Dievčatá:

1. SPŠ Tvrdošín -1:17 hod.
2. SEŠ Dolný Kubín-1:20 hod.
3. SOUS Dol. Kubín-1:21 hod.

Chlapci:

- SOUS Dolný Kubín-1:23 hod.
- SPŠ Tvrdošín -1:24 hod.
- SOUH Istebné -1:42 hod.

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormaňáková, Ľ. Ondříková, V. Klimčíková, O. Ficeková, A. Adamčáková. Vychádza raz mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač DP pri MsNV D. Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5